

disse Brug. Jeg har særlig angrebet det ærede Medlem, og det har jeg gjort, fordi han er den af alle Mennesker her i Landet, der har udtalt sig i de højeste Toner om disse Jordloves saliggørende Virkning for hans Medmennesker. Vi ved alle sammen, hvorledes det ærede Medlem rejste Landet rundt og paa Møde efter Møde stod og lovprieste det Arbejde, der var sat i Gang paa Egholm med denne Koloniudstykning, hvorledes han benyttede de gamle Fraser om, at paa denne Herregaardsjord, hvor Arbejderne i Aarhundreder havde maattet gaa og slæbe og trælle, var han nu i Lag med at lave lykkelige Forhold, lykkelige og gode Hjem. Det er al denne Højrøstethed af det ærede Medlem, som har bevirket, at jeg har benyttet denne Løjlighed til at mane ham til Forsigtighed og sige til ham: De paadrager Dem et betydeligt Ansvar i denne Sag. Det ærede Medlem slipper ikke udenom det ved at ville skyde Ansvaret fra sig, thi det hviler i Hovedsagen paa ham selv.

Det ærede Medlem sagde, at man kunde ikke nægte disse Nybyggere Lov til at bygge for mere end det Byggelaan, Staten gav. Nej, det kan man ikke; men man skal ikke sige til disse Mennesker, som der er blevet sagt: For dette Laan vil I være i Stand til at bygge de og de Bygninger af den og den Størrelse og saadan og saadan indrettet. Det er det, man har gjort, man har sanktioneret de Tegninger, der har været fremlagte, og godkendt, at disse Bygninger kunde opføres for det af Staten ydede Byggelaan. Men Forholdene i Løbet af Sommeren med Strejker og mange forskellige Forhold ude paa Pladsen bevirkede, at disse Byggesummer ikke slog til. Og her har Jordlovsudvalget, Staten, hvem man nu vil, paa-draget sig et betydeligt Ansvar, for det opfordrede nemlig alle disse Nybyggere til at bygge dyrt. Det fastsatte i Fjor et Maksimumsbeløb af 18 000 Kr.; deraf kan Nybyggerne faa $\frac{9}{10}$, altsaa 16 200 Kr., til at bygge for, og derigennem opfordrede de altsaa direkte til at bygge dyrt i Stedet for at sige: Byggelaanet er den og den Sum, saa overlader vi ganske til jer, at indrette jer, som I synes at kunne forsvare det overfor jer selv, saa I kan danne jer en Eksistensmulighed. Derved lægger man Ansvaret over paa disse Mennesker. Men

nu gaar man den anden Vej og opfordrer dem til at bygge dyrt, og overskrides Byggesummen, siger man til dem: Det er jeres egen Fejl, I maa selv bære de Tab, der har været forbundne med de opadgaaende Konjunkturer og Strejker indenfor Byggefagene o. s. v. Derved tager vi imidlertid Grundlaget væk fra disse Menneskers Eksistens, idet hele den lille sammensparede Kapital gaar med til Opførelse af denne Bygning, som Staten har erkendt for at være passende for dette Brug.

Det ærede Medlem drog forskellige af mine Eksempler frem, men der er det mærkelige ved det, at de Eksempler, han drog frem, ikke var mine. Jeg nævnte ikke Navne, jeg nævnte forskellige Oplysninger, og ud fra de forskellige Byggesummer, jeg nævnte, har det ærede Medlem sluttet sig til, hvilke Brug det var, jeg talte om. Det viste sig for det ene Eksempels Vedkommende, fra Sandbjerget, med Høsten paa de 16 Tdr. Sæd i Aar, at det passede. Men for de andre Eksemplers Vedkommende, som det ærede Medlem drog frem, talte han om noget ganske andet end det, jeg havde talt om. Jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at jeg tror, at Beboerne deroppe med lige saa stor Lyst har givet mig Oplysninger om de virkelige Forhold, som de har givet dem til det ærede Medlem. Jeg udtalte under mit første Indlæg, at jeg vilde haabe, at den Beretning, som det ærede Medlem nu havde fremskaffet deroppe til Landbrugsministeren, vil blive tilgængelig for det kommende Udvalg, saa at der virkelig kan drages en Sammenligning med de Oplysninger, jeg har faaet deroppe, og de Oplysninger, det ærede Medlem har faaet. Det vilde nemlig være ganske overordentlig interessant at se, om den Meddelelse, jeg har faaet, ikke svarer til den Meddelelse, han har faaet.

Det ærede Medlem læste en hel Del Summer op, som det havde kostet at opføre Bygninger, men han begik den mærkværdige Tankeløshed ikke at meddele, at i disse Summer var disse Menneskers private Arbejde ikke medregnet, og det spiller dog en ganske overordentlig stor Rolle. Der har en saadan Nybygger gaaet en hel Sommer og slæbt fra Morgen til Aften med Heste og Vogn for at opbygge det Hjem, han fremtidig skal regere over,